

ÎNCHEIERE

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

Studiind cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei, parvenită în Curtea Supremă de Justiție pentru examinare în fond,

c o n s t a ț ă :

La 18 august 2016, Zinaida Habet a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Comisia pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice, solicitând anularea deciziei Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova prin care i s-a refuzat reabilitarea și obligarea pârâtului la eliberarea certificatului de reabilitare.

Prin încheierea din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Ungheni s-a strămutat spre examinare la Curtea Supremă de Justiție, conform competenței, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Studiind materialele cauzei în raport cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui prezenta cauză civilă Judecătoriei Ungheni spre examinare în fond conform competenței, din următoarele considerente.

Din materialele cauzei rezultă că prin cererea de chemare în judecată înaintată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Zinaida Habet a solicitat anularea deciziei Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova prin care i s-a refuzat eliberarea certificatului de reabilitare, deoarece nu cade sub incidența art. 1 alin.(2) al Legii nr.296-XIII din 23 noiembrie 1994 (f.d.2-3, 6).

Conform art. 11 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, acțiunile de contencios administrativ se înaintează în judecătoriile sau curțile de apel în a căror rază teritorială își are domiciliul reclamantul sau își are sediul pârâtul, cu excepția cazurilor când prin lege este stabilită o altă competență.

Prin încheierea din 06 iulie 2017 a Judecătoria Ungheni, în temeiul art. 43 lit. b) Cod de procedură civilă, s-a strămutat spre examinare la Curtea Supremă de Justiție, conform competenței, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice (f.d.48-49).

Colegiul notează că Judecătoria Ungheni a constatat că prezenta cerere de chemare în judecată ar fi de competența Curții Supreme de Justiție, invocând prevederile Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992 și precum că în contextul prevederilor art. 5³ al prezentei Legi, ar fi de competența Curții Supreme de Justiție să examineze recursul împotriva deciziei Ministerului Afacerilor Interne privind refuzul reabilitării prevăzute la articolul 5¹ alineatul 2 și articolul 5² alineatul 3 din prezenta lege, în modul prevăzut la articolul 348 din Codul de procedură penală, deoarece prin decizia Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, reclamantei i s-a refuzat reabilitarea și respectiv eliberarea certificatului de reabilitare.

În conformitate cu art. 44 alin. (3) Cod de procedură civilă, conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătoria și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

La caz, Colegiul remarcă că conflictul de competență ivit este între Judecătoria Ungheni și Curtea Supremă de Justiție, iar o normă expresă care să reglementeze această situație lipsește.

Astfel, cu referire la prevederile art. 44 alin.(3) Cod de procedură civilă citate supra, în condițiile când conflictele între judecătoria și curțile de apel și nemijlocit între curțile de apel se judecă de către Curtea Supremă de Justiție, ultima ca instanța ierarhic superioară este în drept de a se expune și în speță.

La caz, Colegiul menționează că, instanța competentă de a examina cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, este Judecătoria Ungheni.

În conformitate cu art. 33 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești judecă toate pricinile civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime încălcate sau contestate, pricini pentru care legea nu prevede competența altor organe.

În conformitate cu art. 33¹ Cod de procedură civilă, judecătoriile examinează și soluționează în fond toate pricinile civile, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 277 Cod de procedură civilă, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanței judecătorești competente pentru anularea actului, repunerea în drept și repararea prejudiciului.

În conformitate cu art. 278 Cod de procedură civilă, acțiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanțele judecătorești respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația contenciosului administrativ.

Colegiul precizează că prezenta cerere de chemare în judecată a fost înaintată în procedura contenciosului administrativ, deoarece conform art. 3 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b).

La caz, reclamanta Zinaida Habet contestă decizia din 15 septembrie 2015 a Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, invocând în acest sens prevederile art. 11,16, 25 al Legii contenciosului administrativ.

Raportând speța dată la normele de drept enunțate *supra*, Colegiul relevă că judecarea prezentei acțiuni ține de competența instanței de fond ca instanță de contencios administrativ, deoarece se contestă o decizie a unei comisii formate în cadrul autorității publice, la caz Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 2 alin. (2) Cod de procedură civilă, în caz de coliziune între normele prezentului cod și prevederile Constituției Republicii Moldova, se aplică prevederile Constituției, iar în caz de discordanță între normele prezentului cod și cele ale unei alte legi organice, se aplică reglementările legii adoptate ulterior.

În conformitate cu art. 12 alin. (2) Codul de procedură civilă, dacă, la judecarea pricinii civile, se constată că o lege sau un alt act normativ nu corespunde unei legi sau unui alt act normativ cu o putere juridică superioară, instanța aplică normele legii sau ale altui act normativ care are putere juridică superioară.

Art. 6 alin. (7) al Legii privind actele legislative nr. 780 din 27 decembrie 2001, statuează expres că în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

În atare circumstanțe, pornind de la faptul că art. 33¹ Cod de procedură civilă a fost introdus prin Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 și este o Lege ulterioară Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992, și Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, urmează a fi aplicate prevederile Codul de procedură civilă, care stabilesc competența jurisdicțională a judecătoriilor de a examina în fond toate cauzele inclusiv în care se contestă actele autorităților publice.

Astfel, examinarea în fond a prezentei cauzei ține de instanța de contencios administrativ a Judecătoriei Ungheni.

De altfel, art. 10 alin. (1) lit. b), alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, prevede că Curtea Supremă de Justiție, în primă instanță verifică legalitatea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii în cazurile prevăzute de lege. Prin lege, Curții Supreme de Justiție i se pot atribui spre judecare în primă instanță și alte categorii de cauze.

Însă, Curtea Supremă de Justiție ca primă instanță nu este competentă de a examina litigiile prin care se contestă deciziile autorităților publice sau ale subdiviziunilor acestora de reabilitare a victimelor represiunilor politice, deoarece ulterior Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992, invocată de către Judecătoria Ungheni, au fost adoptate și modificate acte legislative ce stabilesc expres competența instanțelor de fond ca instanțe de contencios administrativ la examinarea în fond inclusiv și a prezentelor litigii.

Respectiv, Curtea Supremă de Justiție nu este în drept de a judeca în fond prezenta cerere de chemare în judecată, în condițiile când legea stabilește expres competența judecătoriilor.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui Judecătoriei Ungheni spre examinare în fond conform competenței cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei.

În conformitate cu art. 44, art. 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie Judecătoriei Ungheni spre examinare în fond conform competenței cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală